

VARIVOLIKOGU

MEMORANDUM

Kellele: Varivolikogu liikmed

Kellelt: Paide teater

Teema: **Paide linna 2022. aasta eelarve**

Kuupäev: 9. detsember 2021

Kohaliku omavalitsuse poliitikakujundamise aluseks peaks Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) kohaselt olema **arengukava ja eelarvestrateegia**, mis on kohustuslikud dokumendid. Nende puhul on kohustuslik ka avalikkuse kaasamine.¹ **Arengukavas** seatakse majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna ja rahvastiku tervise arengu pikaajalised suundumused ja vajadused ning tegevusvaldkondade strateegilised eesmärgid. Samuti kirjeldatakse eesmärkide saavutamiseks vajalikud tegevused ja taotletav mõju (vt Lisa 1. Paide linna arengukava aastani 2035). **Eelarvestrateegia** koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist (välja tuuakse põhitegevuse prognoositavad tulud ja kulud ning kavandatavad investeeringud).² Eelarvestrateegia koostatakse üldjuhul neljaks aastaks ja seda uuendatakse igal aastal (Paide kehtiv eelarvestrateegia on aastateks 2022-2025, mille prioriteetideks on investeeringud haridusse, liiklemisvõimaluste ning vaba aja veetmise võimaluste parandamisse³).

Nii arengukava kui ka eelarvestrateegia on aluseks **eelarve** koostamisele. Eelarvet võib seega käsitleda kui ühe aasta täpsustatud rahastamiskava, mis aitab täita arengukavas seatud eesmärgid. Eelarve koostamisel ei pea avalikke arutelusid korraldama, sest eelduslikult on need toimunud arengukava ja eelarvestrateegia koostamise ajal ning jõuavad seeläbi ka eelarvesse.

¹ KOKS § 37 lg 1 ja § 37² lg 5.

² Vt Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 20.

³ Vt <https://paide.kovtp.ee/arengukavad>

Kust raha tuleb?

Kohalike omavalitsuste sissetulekud tulevad maksudest, toetustest, teenuste müügist ja muudest tuludest. Riigieelarvest tulevad maksutulud (tulumaks ja maamaks) ning tasandus- ja toetusfondi toetused. Üle poole kohalike omavalitsuste sissetulekust moodustab nende elanike makstud **füüsilise isiku tulumaks** (11,96% tuleb vastavale kohalikule omavalitsusele, ülejäänud jääb keskvalitsusele). **Maamaks** laekub kogu ulatuses kohalikesse eelarvetesse. **Tasandusfond** on mõeldud valdade ja linnade eelarveliste võimaluste ühtlustamiseks. **Toetusfond** koosneb valdkondlikest toetusliikidest, võimaldades näiteks katta õpetajate töjõukulusid, tagada koolilõunad, maksta toimetulekutoetusi ja hooldada kohalikke teid. Neile lisanduvad **projektitoetused**. Omavalitsusel on õigus kehtestada oma territooriumil kohalikke makse (nt reklaamimaks, parkimistasu)⁴, aga nende osakaal kohalikus eelarves on väike.⁵

Paide linna kogutulu oli eelarvestrateegia järgi 2020. aastal 13 424 142 eurot ning 2021. aasta eeldatav täitmine 15 169 179 eurot. **Paide linna 2022. aasta eelarve eelnõus on arvestatud kogutuluks 16 136 777 eurot**, millest 62,6% tuleb tulu- ja maamaksu laekumisest ning 22,9% tasandus- ja toetusfondist.

Kuhu raha läheb?

Valdade ja linnade väljaminekutest peaaegu pool on seotud haridusteenuste (lasteaiad, koolid) pakkumisega ning kolmandik on hõlmatud kohalike teede korrashoidu ja inimeste vaba aja veetmisega seotud teenuste pakkumisega. Üldvalitsemisele (sh võlgade teenindamisega seotud kulud) ja näiteks ka sotsiaalvaldkonnale läheb alla 10% väljaminekutest.⁵ See kulujaotus tuleneb kohalikele omavalitsustele seadustega pandud ülesannetest. Nimelt on riigil Põhiseaduse kohaselt õigus panna seadusega kohalikule omavalitsusele kohustusi, seega jagunevad kohaliku omavalitsuse ülesanded olemuslikult kaheks: riiklikud

⁴ KOV tohib kehtestada üksnes makse, mille seadusandja on maksuseaduses sätestanud ja eriseadustes antud piirangutega. Näiteks reklaamimaksu võib KOV kehtestada üksnes reklaamiseaduses reklaamina käsitletu osas.

⁵ Vt <https://www.rahandusministeerium.ee/et/kov/finantseerimine>

ülesanded ja omavalitsuslikud ülesanded. Omavalitsusüksus ei saa vaidlustada riiklikku kohustust kui sellist, küll aga nõuda, et seadusega kohalikule omavalitsusele pandud riiklike kohustustega seotud kulud kantakse riigieelarvest.⁶ Seetõttu tuleb ka Paide linna eelarvetulust üle 85% riigieelarvest.

Täpsemad **omavalitsusüksuse ülesanded** sõnastab KOKS⁷, kuid neid täiendavad mitmed teised seadused. Kohaliku omavalitsuse ülesandeks on muuhulgas korraldada:

- sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sotsiaalabi andmist, eakate hoolekannet,^{8 9}
- kultuuri-, spordi- ja noorsootööd,
- elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust,
- ruumilist planeerimist, linna ühistransporti ning teede ehitamist ja korrashoidu,
- koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvikoolide, raamatukogude, rahvamajade, muuseumide, spordibaaside, turva- ja hooldekodude, tervishoiuasutuste ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist, juhul kui need on omavalitsusüksuse omanduses.

Paide linna 2022. aasta eelarve eelnõus jagunevad kulud tegevusalade järgi nii, et 45% läheb haridusele, 14,2% majandusele ning 13,4% vabale ajale, kultuurile ja religioonile. Üldised valitsussektori teenused võtavad eelarvest 7,2%, sotsiaalne

⁶ Vt PS § 154 lg 2.

⁷ Vt KOKS § 6.

⁸ Sotsiaalhoolekande seaduse alusel on KOV kohustatud osutama 13 sotsiaalteenust, lisaks millele võidakse korraldada ka teisi sotsiaalteenuseid (koduteenus, turvakoduteenus, varjupaiga teenus, tugiisikuteenus, väljaspool kodu osutatav ülhooldusteenus, täisaelaise isiku hooldusteenus, isikliku abistaja teenus, sotsiaaltranspordi teenus, eluruumi tagamise teenus, võlanõustamisteenus, lapsehoiu teenus, asendushooldusteenus ja järeelhooldusteenus). Lisaks määrab ja maksab kohalik omavalitsus teisi sotsiaaltoetusi ning korraldab sotsiaalteenuseid vastavalt elanike vajadusele.

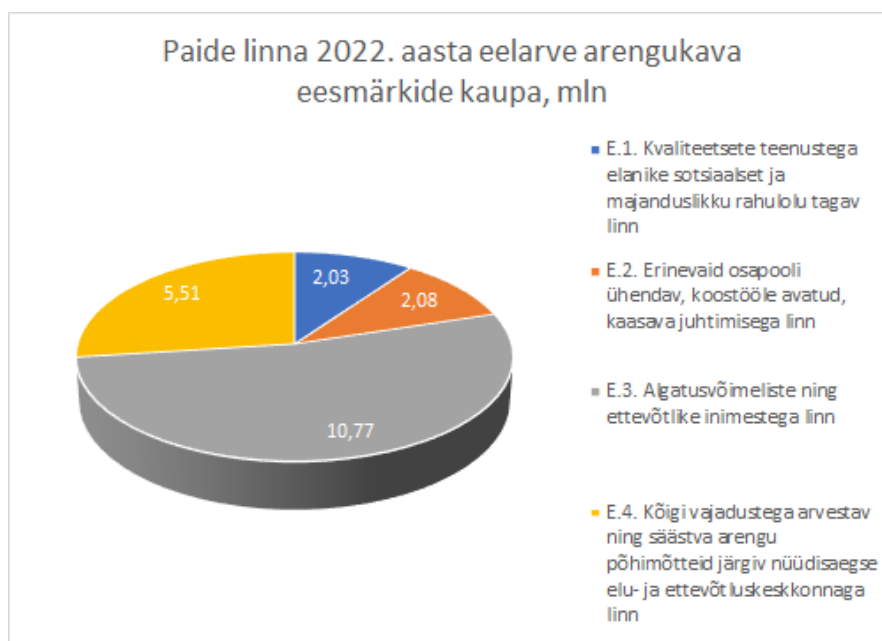
⁹ Lastekaitse seaduse kohaselt on omavalitsusel kohustus vastavalt võimalustele arendada välja meetmed lapse abivajaduse ennetamiseks ning olemasolevate probleemide vähendamiseks; lapse õigusi ja heaolu tagavate programmide ja projektide väljatöötamine ning nende rakendamine oma haldusterritooriumil last ohustavate riskide ennetamiseks ja vähendamiseks; abivajavast lapsest teada saamisel viivitamata lapse abivajaduse hindamine ja lapse abistamiseks meetmete pakkumine (meetmeteks võivad olla nt psühholoogiteenus, teraapiateenus, peretöötaja teenus, tugiisikuteenus ja muud teenused, mis on laste ja perede heaolu tagamiseks vajalik); perekonnast eraldatud lapsele ja tema perekonnale meetmete pakkumine (LasteKS § 17).

kaitse 6,3%, keskkonnakaitse 5,8% ning elamu- ja kommunaalmajandus 4,8%. Tervishoiule kulub küll ainult 0,6% ning avalikule korrale ja julgeolekule 0,1%, kuid tuleb arvestada, et nende avalike teenuste tagamisel ongi peamine roll keskkvalitsusel.

Eelarve seos arengukavaga

Paide linna 2022. aasta eelarve eelnõu seletuskirjas pole kavandatavate tegevuste ja kulutuste seoseid Paide linna arengukava aastani 2035 nelja eesmärgiga otseselt välja toodud, küll aga on prioriteedid lahti kirjutatud seitsme tegevusvaldkonna lõikes (vt Lisa 1). Samuti ei kattu eelarve eelnõus nimetatud tegevusalad (vt eelmine lõik) ning arengukavas nimetatud seitse tegevusvaldkonda.

Üks võimalus arengukava eesmärkide ja 2022. aasta eelarve tegevusalade seostamiseks on järgmine¹⁰:

¹⁰ Arengukava eesmärgid ja eelarve eelnõu tegevusalad on seostatud järgmiselt (sulgudes eelarve eelnõu tegevusalad):

Eesmärk 1. Kvaliteetsete teenustega elanike sotsiaalset ja majanduslikku rahulolu tagav linn (elamu- ja kommunaalmajandus, tervishoid, sotsiaalne kaitse);

Eesmärk 2. Erinevaid osapooli ühendav, koostööle avatud, kaasava juhtimisega linn (üldised valitsussektori teenused);

Eesmärk 3. Algatusvõimeliste ning ettevõtlike inimestega linn (vaba aeg, kultuur ja religioon; haridus);

Eesmärk 4. Kõigi vajadustega arvestav ning säästva arengu põhimõtteid järgiv nüüdisaegse elu- ja ettevõtluskeskonnaga linn (avalik kord ja julgeolek, keskkonnakaitse, elamu- ja kommunaalmajandus, majandus).

Lõpetuseks üks teemaga haakuv mõtisklus ehk mida tähendab **kohaliku omavalitsuse autonoomia**:

- Kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõiguse põhisisuks on kohaliku omavalitsuse otsustamise ja valiku kaalutusõigus kohaliku elu küsimuste lahendamisel. Enesekorraldusõigus on põhiseadusega kaitstud õigus, tal on põhiseaduslikud tagatised ehk garantiid. Põhiseaduslik garantiid tähendab õigussubjektsuse garantiid (tagada kohaliku omavalitsuse koht terviklikus avaliku halduse organisatsioonis), institutsiooni garantiid (tagada kohaliku omavalitsuse kui iseseisva ja omal vastutusel korraldaja õiguse institutsiooniline säilitamine) ja subjektiivse õigusliku seisundi garantiid (tagada kohalikule omavalitsusele tema garantiid kohtulik kaitse).

Lisa 1. Paide linna arengukava aastani 2035

Arengukava koostamiseks korraldati 2018. aasta märtsist maini enam kui 30 mõttekoda, kus võisid osaleda kõik soovijad ning kuhu kaasati erinevate elualade esindajaid nii Paidest kui ka väljastpoolt.

Paide linna arengukava uuendatakse igal aastal, kevadel (kui võetakse kokku lõppenud aasta tulemused). Ka mõttekodade korraldamine toimub edasi, kogumaks ettepanekuid arengukava muutmiseks. Iga aasta esitab linnavalitsus volikogule linna majandusaasta aruande tegevusaruande, mis sisaldab ka ülevaadet arengukava täitmisest eelmisel aastal. Arengukavas on ära toodud erinevad mõõdikud, millega vaadatakse numbriliselt Paide linna visiooni ja strateegiliste eesmärkide saavutamist (hetkeseis ja soovitatav siht). Vastav tabel on lisatud lõppu (Lisa 1a).

Paide linna visioon aastaks 2035

Visioon: Paide on mõnusa õhustiku ja suhtluskultuuriga kogukondi ühendav linn, kus väärtustatakse kõrgelt haridust ja kultuuri. Siin elavad ettevõtlikud ja tervislike eluviisidega inimesed, elukeskkond on nüüdisaegne ja linnaruum terviklikult planeeritud.

Paide linnal seisavad lähiaastatel ees neli väljakutset – inimvara arendamine ja rahvastiku vähenemise pidurdamine, avatud valitsemine ja kaasamine, ettevõtlikkuse (sh aktiivse kodanikualgatuse) suurendamine ja kõigi vajadustega arvestava taristu arendamine – ning nendega toimetulekuks on Paide linna arengukavas välja toodud **neli strateegilist eesmärki**:

1. kvaliteetsete teenustega elanike sotsiaalset ja majanduslikku rahulolu tagav linn;
2. erinevaid osapooli ühendav, koostööle avatud, kaasava juhtimisega linn;
3. algatusvõimeliste ning ettevõtlike inimestega linn;
4. kõigi vajadustega arvestav ning säästva arengu põhimõtteid järgiv nüüdisaegse elu- ja ettevõtluskeskkonnaga linn.

Paide linna arengus (üle kõigi tegevusvaldkondade) on järgmiseks suureks muutuseks 2022. aastal valmiv Tallinn-Mäo neljarealine teelõik, mis on võimalus Paidele kasvatada elanike arvu ja tõsta sissetulekuid ning loob paremad võimalused suuremaks pendelrändeks (elatakse Paides, töö käiakse aga Tallinnas). Paide linna arengu osas on üheks kõige tähtsamaks sihtgrupiks pere loonud või loomas noored, keda tuleks Paidesse meelitada. Eelarvestrateegias 2022-2025 on lähtutud sellest, et Paide oleks võimalikult atraktiivne kodukoht just noortele peredele, kes soovivad lapsi kasvatada väljaspool suurlinna.

Paide linna arengukavas on täiendavalt välja toodud 7 erinevat tegevusvaldkonda ning sõnastatud iga valdkonna eesmärk ning väljakutsed, mida tuleks teha, et soovitud eesmärk aastaks 2035 saavutada.

I Elukestev õpe¹¹ ja noorsootöö

Elukestva õppe eesmärk: pakkuda kõigile nende vajadustele ja võimetele vastavaid õpivõimalusi kogu eluks ning tagada eneseteostuse võimalus.

Väljakutsed:

- tagada piisava eripedagoogide ja aineõpetajate olemasolu (oluline on nüüdisaegne õpi- ja töökeskkond, konkurentsivõimeline töötasu);
- luua hariduslike erivajadustega õpilastele sobiv õpikeskkond (ning vajalikud tugispetsialistid);
- rakendada enam tänapäevasemaid (õpi)metoodikaid (ettevõtlik kool, uus õpikäsitlus, huvitav kool, kogukonna praktika jne);
- arendada digitaristut ja suurendada digipädevust.

Noorsootöö eesmärk: noorel on igakülgset võimalused arenguks ja eneseteostuseks ning noorsootöö julgustab noort avastama, hoolima, tegutsema.

Väljakutsed:

¹¹Elukestev õpe hõlmab endas alusharidust, põhiharidust, gümnaasiumiharidust, kutseharidust, täiskasvanuharidust ja huviharidust.

- tegeleda süsteemselt noorte vabatahtlikkuse ja ettevõtlikkuse toetamise ja suurendamisega;
- tagada noorele mitmekülgne huvitegevuse võimalikult kodu lähedal;
- võimaldada juhendajate täiendkoolitamine.

Paide linna 2022. aasta eelarve eelnõu seletuskirjas on välja toodud:

- Elukestva õppe ja noorsootöö valdkonnas peame oluliseks tagada soodsad tingimused kõigi põlvkondade lõimimiseks elukestvasse õppesse. Selle saavutamiseks on vajalik teha koostööd erinevate haridusasutuste ja tugiteenuseid pakkuvate asutustega, lapsevanemate, õpilasesinduste jt huvigruppidega. Prioriteetseks teemaks on nüüdisaegse õpikeskkonna rakendamine, õpikeskkonna uuendamine ning koolide muutumine senisest kogukonnakesksemaks, haridustöötajate väärtustamine. Tähtsal kohal on pooleli jäänud haridustee jätkamise soodustamine ning kodulähedase huvihariduse toetamine. Suuremaks investeeringuks on Roosna-Alliku lasteaed Hellik energiasäästlikumaks rekonstrueerimine. Noorsootöös on prioriteediks noorte osaluse ja kaasatuse praktikate tugevdamine, noortevolikogu töö jätkamine.

II Sotsiaalvaldkonna areng

Eesmärk: Paide linn on inimeste üldist heaolu tagav ning iseseisvat toimetulekut toetav elukeskond igas eas inimestele. Teenuste valik on mitmekülgne ja lähtub inimeste vajadustest ning need on kõigile kättesaadavad.

Väljakutsed:

- toetada iseseisvat toimetulekut kogu elukääre vältel (tagada piisvad teenused ja toetused);
- parandada killustunud ja osati kättesaamatu laste heaolu tagavad tugisüsteemid (nt ei ole vajalikud teenused tihti kodukohas kättesaadavad);
- arendada edasi erivajadustega lastega perede tugisüsteemi;
- vähendada omastehoolduse koormust ja arendada edasi teenuseid, mis aitaksid erivajadustega/puudega inimeste elamist oma peres, samas tagades pereliikmete võimaluse osaleda tööelus;

- luua eakate maja (et eakad saaksid elada võimalikult kaua kodus).

Paide linna 2022. aasta eelarve eelnõu seletuskirjas on välja toodud:

- Sotsiaalvaldkond tegeleb selle nimel, et sotsiaalteenused oleksid kvaliteetsed ja kõigile abivajajatele kättesaadavad kodukoha lähedal ning kättesaadav oleks ka informatsioon teenuste kohta.

III Linnaruumi ehk avaliku ruumi areng

Eesmärk: Paides on säästva arengu põhimõtteid järgiv, hästi toimiv ja mitmekülgseid võimalusi pakkuv turvaline linnaruum, mis arvestab linnakodanike ja ettevõtete vajadustega.

Väljakutsed:

- planeerida kahanevat linnaruumi ehk arvestada planeerimisel teadlikult kahaneva elanikkonnaga;
- kavandada vajadusel äärealadel tühjaks jäänud hoonete lammutamist;
- luua uus üldplaneering;
- läbi mõelda kaasamismudel, et kogukonnaliikmed ei osaleks ainult ruumikasutuse planeerimises, vaid ka planeeritu elluviimises. See tähendab anda linnaruum (aiad, pargid, kogukonnahooned) osaliselt kogukonna kasutusse, kujundada seda ühiselt (hoonete värvilahendused, heakorrastus);
- muuta kalmistud ja pargid kasutajasõbralikemaks;
- arendada olemasolevat taristut;
- arvestada planeerimisel säästva arengu põhimõtetega.

Paide linna 2022. aasta eelarve eelnõu seletuskirjas on välja toodud:

- Linnaruumi tegevusvaldkonna seisukohalt on olulised keskkonnateadlikkuse edendamine, energiasäästlike linnaplaneerimise meetodite rakendamine. Jätkuvalt on prioriteediks tehnilise taristu arendamine (sh teede ja tänavate remont ning ehitus ning kergliiklusteede ehitus) ja jäätmemajanduse efektiivne korraldamine, vee- ja kanalisatsioonisüsteemi arendused. Investeeritakse Tallinna tn 13 hoone rekonstrueerimisprojekti, puhkeparkide,

mänguväljakute ehitusse ja kaasajastamisesse. Oluliseks peetakse linnaruumi kasutajasõbralikumaks muutmist ning koostatakse uus üldplaneering.

IV Tervisedendus ja spordi valdkonna areng

Eesmärk: Suurendada tervena elatud aastate arvu. Paides elavad tervislikke eluviise toetavad, aktiivsed, sportimist ja liikumist armastavad inimesed.

Väljakutsed:

- propageerida enam sportimisvõimalusi;
- luua spordiks ja liikumisharrastusteks vajalikud tingimused (taristu, treeningvahendite olemasolu, organisatsiooniline süsteem, motiveeritud treenerid/juhendajad);
- arendada matkaradu, kergliiklusteid ja spordirajatisi;
- tagada kvalifitseeritumate spetsialistide ja teenuste olemasolu;
- olla avatud vabariiklikele ja rahvusvahelistele spordisündmustele.

Paide linna 2022. aasta eelarve eelnõu seletuskirjas on välja toodud:

- Tervisedenduse ja spordi valdkonnas on prioriteediks inimeste liikumisharjumuste suurendamine, laste ja noorte sportimisvõimaluste toetamine. Investeeritakse spordiobjektide rajamisse ja korrastamisesse nt linnastaadioni tribüünide rajamine, staadionimaja projekteerimine. Tähtis on noortesporti pearaha säilitamine. Oluliseks peetakse esindusmeeskondade toetamist ning linna omandis olevate spordirajatiste ning uue terviseraja arendamist.

V Ettevõtluse, sh turismi valdkonna areng

Eesmärk: Kasvab elujõuliste ettevõtete arv. Paides on haritud ja paindlik töøjõuturg ning soodne ettevõtluskeskkond. Paide on atraktiivne turismi ja aktiivse puhkuse sihtkoht.

Väljakutsed:

- töötada välja kohaturunduse kava tuntuse ja maine tõstmiseks (ning see ellu viia);

- luua hästitoimiv koostöövõrgustik (et eri osapoolle leiaksid võimaluse üksteise toetamiseks – ühisturundus, väliskoostöö sõpruslinnadega, ülikoolidega, erinevate ühenduste ja organisatsioonidega);
- suurendada ettevõtluse elavdamiseks turistide arvu.

Paide linna 2022. aasta eelarve eelnõu seletuskirjas on välja toodud:

- Ettevõtluse ja turismi valdkonnas on prioriteediks ettevõtlus- ja elukeskkonna atraktiivsuse parandamine, sh linna turundus, turismi arendamine. Oluliseks peetakse ühelt poolt taristute arendamist ja teiselt poolt ettevõtlus- ja majandusõppe läbiviimist koolides.

VI Kultuurivaldkonna areng

Eesmärk: Paide on suurepärase võimaluste ja üleriigilise tähtsusega kultuurisündmuste ja kohtumiste paik, kus luuakse ja vahendatakse professionaalset kultuuri, väärtustatakse rahvakultuuri ja ajaloopärandit ning edendatakse arvamuskultuuri.

Väljakutsed:

- säilitada rahvakultuuri traditsioonid ja kodanikualgatus;
- suurendada elanike ja turistide teadlikkust siinse piirkonna kultuuriloost ja olulistest inimestest;
- luua arvamusefestivalile kindel koht Paidesse;
- säilitada külades ajaloo- ja kultuuripärand;
- tagada pidevalt uuenev ja nüüdisaegseid tehnilisi võimalusi pakkuv kultuuritaristu.

Paide linna 2022. aasta eelarve eelnõu seletuskirjas on välja toodud:

- Kultuuri valdkonnas on prioriteediks traditsiooniliste kultuurisündmuste korraldamise jätkamine, ning uute ideede toetamine kultuuriürituste korraldamisel. Tähtsal kohal on Paide Muusika- ja Teatrimaja iga-aastane etapiviisiline rekonstrueerimine. Oluliseks peetakse ka Paide Teatri toetamist.

VII Paide linna juhtimise korraldus ja teenuste tagamine

Eesmärk: Linna juhtimisel ja elanikele pakutavate teenuste osutamisel ollakse avatud, kogukonda kaasav, heasoovlik, hooliv ja uuendusmeelne. Ametnikud on motiveeritud ja pädevad. Toimib tugev koostöö erinevate koostöövõrgustikega.

Väljakutsed:

- kaasata kogukondi järjepidevalt ja süsteemselt;
- luua toimiva ja jätkusuutlik valdkondadevaheline koostöövõrgustik;
- tagada linna teenuste hea kättesaadavus;
- võtta kasutusele uusi lahendusi ja kasutada ära tänapäevaseid tehnoloogilisi lahendusi elanike kaasamiseks ja teenuste pakkumiseks;
- otsida uusi võimalusi, kuidas suhlus ning asjaamine muuta kiiremaks ja lihtsamaks (nt digitaalsete lahenduste kasutuselevõtt);
- tagada/leida motiveeritud ja kompetentsed ametnikud, kes on võimekad kaasama erinevaid gruppe.

Paide linna 2022. aasta eelarve eelnõu seletuskirjast on võimalik välja lugeda (eraldi pole välja toodud):

- Lähtutakse avatud valitsemisest ning kogukonna kaasamise põhimõtetest. Elanike kaasamiseks rakendatakse kaasavat eelarvet¹², mõttekodasid ning tänapäevaseid tehnoloogilisi võimalusi: olemasolevate IT lahenduste arendamine ja elanikele teenuste parema kättesaadavuse loomine, sh taotluste esitamise e-keskkonna kasutuselevõtmine. Põhirõhk on suunatud seadusega omavalitsusüksusele pandud ülesannete täitmisele ning linna arengukavast tulenevate peamiste arengusuundade ja tegevuste kindlustamisele.

¹² 2021. aasta kaasava eelarve tulemused leiad siit: <https://paide.kovtp.ee/web/kaasaveelarve/tulemused>

Lisa 1a. Mõõdikud Paide linna visiooni ja strateegiliste eesmärkide saavutamise mõõtmiseks¹³

Mõõdik/näitaja	2018	2019	2020	siht	Allikas, märkus
Paide linna elanike arv	10898	10734	10474	Kasvab	Rahvastikuregister(01.01 seisuga)
Noorte osakaal (vanuses 7 kuni 26 eluaastat)	20,8	20,9	19,9	Kasvab	Rahvastikuregister(01.01 seisuga)
Töötute arv tööealisest elanikkonnast (16-55+)	329	302	292	Kahaneb	Eesti Töötukassa, 31.01 seisuga
Maksumaksjate arv	6 001	5 927	5 917	Kasvab	Rahandusministeerium, 01.01 seisuga
Palgatöötaja brutotulu (Paide linn) (eur)	1 147	1 225	1 277	Kasvab	Statistikaamet (juhtimislaud)
Üldhariduskoolide päevaõppe õpilased (õppeaasta)	1 171 (18/19)	1 144 (19/20)	1 128 (20/21)	Kasvab	Statistikaamet
Toimetulekutoetuse saajate arv	546	317	298	Väheneb	STAR- Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregister
Kõnni- ja kergliiklusteed, km	34,1	42,1	44,3	Kasvab	Paide linna teehoiukava
Sporti harrastavate inimeste arv	1393	1329	915	Kasvab	Spordiregister.ee
Registreeritud ettevõtete arv	1 130	1 148	1 161	Kasvab	Statistikaamet (juhtimislaud)
Linna külastavad turistid (vaatamisväärsuste külastatavus)	34 675	38 549	27 211	Kasvab	Järvamaa Arenduskeskus

¹³ Kokku on mõõdikuid 45, täispika nimekirja kõigist mõõdikutest leiad siit: <https://paide.kovtp.ee/arengukavad>